Literatura - Cyklistická doprava

Publikováno: 26. 4. 2007

Obsahem této kapitoly je seznam aktuálních tuzemských i zahraničních pramenů týkajících se budování cyklistické infrastruktury. Z evropských států jsme se zaměřili zejména na Německo, Rakousko, Dánsko, Švýcarsko, Nizozemí, Švédsko, Velkou Británii a Norsko. Čerpáno bylo rovněž z kanadských a amerických zdrojů. Dále byla rozpracována databanka literatury a odborných časopisů. Byla provedena analýza obsahů, byly zpracovány stručné výtahy a dílčí vyhodnocení problematiky. Rešerše byly zpracovány v letech 2004 – 2005. V této kapitole je uveden pouze jejich základní přehled.

1. Databáze zahraničních pramenů na téma cyklistická infrastruktura

1.1 Francie

- Publikace - Recommendations pour les aménagements cyclables, CERTU
- Publikace - Aménagements cyclables en intersection, Departement Transports, 1996, 85 s.
- Publikace - Des voies pour le vélo : 30 exemples de bonnes pratiques, CERTU
- Odborné listy : Véloroutes et Voies Vertes. Veloroute les Traversees d´agglomeration. 1999, Association Francaise de développement des Véloroutes et Voies Vertes.
- Publikace - Bonnes pratiques pour des villes à vivre : à pied, à vélo, Ademe, Gart, 2000
- Publikace - Observatoires des plans de déplacements urbains – De la méthode aux indicateurs. CERTU, Octobre 2001
- Publikace - Zprávy a studie v rámci l'Observatoire national interministériel de sécurité routière : La sécurité des bicyclettes de 1992 à 2001. La Documentation française : 2003
- Časopis Vélocité. FUBicy
- Časopis Ville & Vélo. Club des villes cyclables
- Tématicke listy k cyklistické dopravě - Fiches thématiques concernant la circulation de vélo. Ministère de l’équipement et des transports

1.2 Nizozemsko

Přehled významných publikací:

- The Dutch Bicycle Master Plan: Description and evaluation in an historical context, 1999 (130 pages), Ministry of Transport, Public Works and Water Management
    - Přehled programu Bicycle Master Plan (1991-1996), zaznamenává rozvoj cyklistiky v Nizozemí během celého 20. století a popisuje opatření, provedená nizozemskou vládou v 90. letech na podporu místních cyklistických politik a plánů (městské a krajské úřady jako vedoucí subjekty).
    - Dobrá cyklistická infrastruktura je považována za základ úspěšné cyklistické politiky v Nizozemí, z toho vyplývá, že plánovaní cyklistiky v Nizozemí se soustřeďuje kolem technických otázek a inženýrských řešení pro cyklistickou infrastrukturu. Důkazem je nizozemská realita: podíl cyklistické dopravy na celkové dělbě přepravní práce, existence vysoce kvalitní infrastruktury, Bicycle Master Plan – hlavnim rozvojovym aspektem je cyklistická infrastruktura a stejnou tendenci vykazuji i místní plány cyklistické dopravy.
- Cities make room for cyclists: examples from towns in the Netherlands, Denmark, Germany and Switzerland, 1995 (84 pages), Ministry of Transport, Public Works and Water Management
    - Publikace představuje stávající zařízení pro cyklisty ve 14 městech, názory a postoje místních politiků, výkonných úředníků i samotných cyklistů.

CDV CENTRUM DOPRAVNÍHO VÝZKUMU © *Observatoř bezpečnosti silničního provozu, www.czrso.cz*

- Sign up for the bike, 1994 (328 pages). CROW
    - Metodika pro zavádění infrastruktury vhodné pro cyklisty s teoretickými i praktickými zkušenostmi v dopravním projektovaní. Hlavním cílem je vytvoření efektivní sítě cyklotras, které odpovídají všeobecně uznávaným kritériím v oblasti infrastruktury: celistvost, souvislost, přímost, pohodli, atraktivita a především bezpečnost.

- Facts about Cycling in the Netherlands (tématická brožura). Ministry of Transport, Public Works and Water Management, 2001, 53 s.
    - Still more bikes behind the dikes C.R.O.W (Centre for Research and Contract Standardization in Civil and Traffic Engineering).

1.3 Velká británie

Důležité kontakty a publikace:

- SUSTRANS (SUStainable TRANSport) je organizace, která koordinuje budovaní národní cyklistické sítě a program Bezpečných cest do škol (Safe Routes to Schoo). Mají podrobné informace k plánům zaměřeným na cesty dětí do škol (travel plans for schools) atd.. - 35 King Street, Bristol Tel: 0117 929 0888. www.sustrans.org.uk

- Department of the Environment, Transport and the Regions (DETR), Zone 1/22 Great Minster House, 76 Marsham Street, London, SW1P 4DR. Contact: Helen Evans, Tel: 020 7890 4904 Fax: 020 7676 2167 E-mail:helen.evans@dft.gsi.gov.uk
    - DETR je britské ministerstvo spravující oblast dopravy a politiku životního prostředí. Poskytují informace k národní politice, tvorbě plánů trvale udržitelné dopravy, cyklistických politik a opatření. Webová stránka DETR nabízí obsahlý zdroj informací ze všech oblastí svojí činnosti, včetně místní integrované dopravy. Poradenství na téma cyklistika je také zastoupeno: www.dft.gov.uk Kromě webových stránek DETR publikuje četné odborné fise a tématické listy na téma cyklistika a bezpečnost, cyklistická infrastruktura atd.
    - National Cycling Strategy, Webová stránka Narodní cyklostrategie poskytuje informace o propagaci cyklistiky a také v maximalní šíři propojuje toto téma s dalšími příbuznými oblastmi a představuje užitečné metodiky. Website: www.nationalcyclingstrategy.org.uk
    - Network News zpravodaj národní cyklistické sítě Velké Britanie (the UK National Cycle Network) www.sustrans.org.uk , www.nationalcyclenetwork.org.uk

- Britské zkušenosti s plánováním cyklistických tras a komunikací: Graham R.: Planning for Cycling Relative to an Urban Road Hierarchy. Proceedings of the 11th International Bicycle Planning Conference VeloCity'99. Graz, Maribor, 1999, Sharpe M., Philippou P., Davies D.: UK Cycle Audit and Cycle Review Procedures. Proceedings of the 11th International Bicycle Planning Conference VeloCity'99. Graz, Maribor, 1999.
- Cyclists' Touring Club (CTC), Cotterell House 69 Meadrow Godalming
- Surrey GU7 3HS Tel: 01483 417217
    - Poskytuje poradenství pro cyklisty z hlediska pojištění, právních a technických otázek. Koordinuje také skupinu pro politiku veřejných záležitostí (public affairs policy group: C-PAG, která představuje hlas a potřeby cyklistů ve Velké Británii (mj.).

1.4 Dánsko

Důležité kontakty a publikace:

- Signing for cyclists and hikers in Denmark, The Road Directorate Denmark 2000
- 10 Smart Routes to Bicycle Safety, National Highway Traffic Safety Administration, 1998
- Safety of Cyclists in Urban Areas, Ministry of Transport, Denmark 1994, 16 s. – studie
- Collection of Cycle Concepts. Danish Road Directorate, Denmark (2000)
- Cyclists ´ Safety in Europe, Danish Council of Road Safety Research, 1994, 70 s

1.5 Německo

- Národní plán rozvoje cyklistiky 2002 – 2012
- Fahrradfreundliche Städte und Gemeinden in Nordrhein – Westfalen. Ministerium für Wirtschaft und Mittelstand, Technologie und Verkehr des Landes. Bundesrepublik Deutschland, 1999
    - Všeobecně platné zásady vývoje cyklistické dopravy v německých městech
    - Vybrané projekční prvky
    - Příklady řešení ve vybraných německých městech (Bielefeld, Bonn, Aachen, Essen, Herford, Kolín nad Rýnem, Krefeld, Leverkusen, Muenster Troisdorf)

1.6 Kanada

- Trendy a politika cyklistické dopravy v kanadských městech, www.vtpi.org/pucher_canbike.pdf
- CALGARY CYCLE PLAN - Cílem cyklistického plánu v Calgary je vybudovaní komplexního rámce pro planovaní cyklistické a pěší dopravy z několika úhlů: technicko-odborný, vzdělávání, prosazovaní této politiky, ekonomický a environmentalní úhel. Jádrem projektu je zajištění uceleného souboru informací a vhodná metoda pro integraci cyklistických a pěších zařízení pro cesty za účelem přepravním i rekreačním. Tento plán byl schválen radou města 23. července 1996, dále byl postupně upravován (na základě četných doporučení) a definitivně byl přijat 7. října 1997. Přináší tedy souhrn prověřených řešení pro infrastrukturu nemotorizované dopravy. Zdroj: CITY OF CALGARY. TRANSPORTATION DEPARTMENT, P.O. BOX 2100 - T2P 2M5 - CALGARY - ALBERTA - CANADA, Report: THE CALGARY CYCLE PLAN, - - REPORT - 1996-10 - CITY OF CALGARY. TRANSPORTATION DEPARTMENT, 1998
- CITY OF OTTAWA COMPREHENSIVE CYCLING PLANHlavní cíle tohoto projektu směřují k rozvoji politiky za učelem: navýšení cyklistické dopravy v rámci její přepravní funkce, získaní většího počtu uživatelů, snížení automobilového provozu v centru města a přispět tak ke snížení CO2 emisí o 20% do r. 2011. Analýza současných trendů, demografické profily cyklistů, současná a nově navrhovaná technologie v projektovaní silniční sítě a její úprava pro využívání cyklistickou dopravou. Plán rozvoje cyklistické dopravy města Otawa přinaší také vizi pro budoucí využívání cyklistiky obyvateli města, 10 základních principů podpory a propagace cyklistiky a cíle, politiky a pokyny pro realizaci navržených opatření. Provaděcí projekt dále zajišťuje instalaci sítě parkovací infrastruktury jako nezbytné doprovodné vybavení stavajících cyklotras; určuje komunikace tvořící součást této sítě a udílí priority pro realizaci jednotlivých úseků. Celkově pak plán dělí cyklotrasy do dvou skupin: cyklotrasy první a druhé kategorie. Projektové aktivity se úzce dotýkají následujících oblastí: planovaní dopravní sítě, projektovaní komunikací, osvěta a stimulace uživatelů k většímu využívání jízdniho kola pro bežné účely. Zdroj: CITY OF OTTAWA. DEPARTMENT OF ENGINEERING AND WORKS
- Urban Commuter Routes and Risk: preliminary report on accidents / fall statistics and bicycle-riding patterns, AULTMAN HALL,L;DOHERTY,ST;ETAL - REPORT - 1996 - MCMASTER UNIVERSITY
- Urban Commuter Bicycle Routes and Risk INTERIM REPORT: SURVEY RESEARCH DESIGN AND EXECUTION; AULTMAN HALL,L;HALL,FL;ETAL - REPORT - 1995 - MCMASTER UNIVERSIT 1995-1999

1.7 Evropské příručky

- EuroVelo Technical Manual. 20 s., www.tmsconsultancy.co.uk
- FHWA Study Tour for Pedestrian and Bicyclist Safety in England, Germany, and The Netherlands, Transportation Technology Evaluation Center, 1994, 101 s. – studie

2 Další zdroje v oblasti cyklistického plánování a cyklistické infrastruktury

- Výzkum profesorky Jennifer Dill z Portland State University - web.pdx.edu/~jdill/research.htm
- Economic significance of cycling - Interface for Cycling Expertise
- Zpráva o výsledcích belgické kampaně pro navýšení objemu cyklistické dopravy
- Zpráva z univerzitního projektu vzdělávání a propagace v oblasti cyklistické dopravy. Cities for

people “A VISION “ – Hans de Jong
- “Zpoplatnění automobilové dopravy vcentru Londýna: užitečné poznatky pro další města” (www.vtpi.org/london.pdf), která shrnuje Londýnskou zkušenost.
- Zásady používané v Rakousku: Schrammel E., Robatsch K.: Neue Richtlinie für den Radverkehr in Österreich – ein Schritt zur Einheitliche Gestaltung von Radverkehrsanlagen. Proceedings of the 11th International Bicycle Planning Conference VeloCity’99. Graz, Maribor, 1999.
- Vztah cyklistické dopravy k síti místních komunikací (Švédsko): Wramborg P.: On a New Approach to Urban Planning, Traffic Network and Street Design with Special Focus on Bicycling. Proceedings of the 11th International Bicycle Planning Conference VeloCity’99. Graz, Maribor, 1999.
- Rozvoj a podpora cyklistické dopravy v Norsku Elvik R., Kolbenstvedt M., Stangeby I.: Walking or Cycling?. Nordic Road & Transport Research. Linköping, Institute of Transport Economics, 1999.
- Cyklistická infrastruktura v australských městech Cumming A., Shepherd R.: Retrofitting Bicycle Lanes on Existing Roads. Routes / Roads. Paris, World Road Association, 1999.

Další literatura z evropských zdrojů

European Conference of Ministers of Transport (2001)	Implementing Sustainable Urban Travel Policies. National Peer Review: The Netherlands
European Conference of Ministers of Transport (2002)	Implementing Sustainable Urban Travel Policies. Final Report
European Conference of Ministers of Transport (2002)	Implementing Sustainable Urban Travel Policies. Key Messages for Governments
Hydén,C., Nilsson, A. & Risser, R. (1999)	WALCYNG - How to enhance WALking and CycliNG instead of shorter car trips and to make these modes safer
Ministry of Transport and Communications, Finland (2002)	Towards healthy, sustainable transportation - implementation of the WHO London Charter in Finland
Ministry of Transport and Communications, Republic of Slovenia (2000)	National Cycling Network Development Strategy in the Republic of Slovenia
U.S. Department of Transportation, Federal Highway Administration (1994)	Final Report, The National Bicycling and Walking Study - Transportation Choices for a Changing America
Velo Mondial, I-ce and OGM (2001)	National Cycling Policy Benchmarking Program NATCYP Stage I Final Report
VNG uitgeverij (2000)	The Economic Significance of Cycling - A Study to illustrate the costs and benefits of cycling policy
Department for Transport, the United Kingdom (1996)	National Cycling Strategy
Bundesministerium fur Verkehr, Bau- und Wohnungswesen (2002)	Nationaler Radverkehrsplan 2002-2012, FahrRad!, Massnahmen zur Forderung des Radverkehrs in Deutschland
Deutsche Gesselschaft fur Technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH (2000)	Final Report, Urban Transport Strategy Review - Experiences from Germany and Zurich
European Commission (1998)	Transport Research Fourth Framework Program Urban Transport, Analysis and development of new insight into substitution of short car trips by cycling and walking (ADONIS)
European Commission, Directorate- General for the Environment (2000)	Cycling: the way ahead for towns and cities
European Conference of Ministers of Transport / Organisation for Economic Co-operation and Development (1995)	Urban travel and sustainable development

European Cyclists´ Federation (ECF) (1998)	Improving Bicycle Safety - without making helmet-use compulsory
UITP / European Cyclists´ Federation (ECF) (1997)	Transport Demand of Modes not covered in International Transport Statistics